

Το Μουσείο της Ακρόπολης με χαρά δέχτηκε να φιλοξενήσει το ειδικό έπαθλο του πρώτου μαραθώνιου στην ιστορία των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων. Η χαρά αυτή είναι ιδιαίτερη αφού το σύμβολο μιας μεγάλης στιγμής της Ελληνικής Ιστορίας, της πρώτης παγκόσμιας διάκρισης της νεότερης Ελλάδας παρουσιάζεται στον προθάλαμο του Μουσείου που στεγάζει τα μνημεία των μεγάλων στιγμών της κλασσικής Ελλάδας.

Στον τρίτο όροφο αυτού του Μουσείου εκτίθενται τα μοναδικά γλυπτά του Παρθενώνα που αφηγούνται τη λαμπρή μυθική ιστορία της Αθήνας, εκτός από τη Ζωφόρο, στην οποία απεικονίζονται τα Μεγάλα Παναθήναια, η σπουδαιότερη γιορτή της αρχαίας Αθήνας. Από το 566 π.Χ. όταν άρχοντας στην Αθήνα ήταν ο Ιπποκλείδης έως το τέλος της αρχαιότητας πανηγυριζονταν η μεγάλη γιορτή με ιδιαίτερη λαμπρότητα. Τα μεγάλα Παναθήναια ξεκινούσαν με αγώνες ικανών ραψωδών που απάγγειλαν συνεχή τμήματα της Ιλιάδας και της Οδύσσειας και καλλιτέχνες που έπαιζαν μουσικά όργανα και τραγουδούσαν. Συνέχιζαν με αθλητικούς αγώνες τους οποίους διαδέχονταν ιππικοί αγώνες και αρματοδρομίες, πολεμικοί χοροί και καλλιστεία πολεμιστών.

Την 28^η Εκατομβαιώνος δηλαδή κοντά στο δεκαπενταύγουστο, την ημέρα των γενεθλίων της θεάς Αθηνάς, πραγματοποιούνταν η μεγάλη πομπή στην οποία μετείχαν Αθηναίοι και Σύμμαχοι. Η πομπή κατέληγε στο Ερέχθειο όπου γίνονταν η προσφορά του πολύτιμου πέπλου για να ντυθεί με νέο ένδυμα το πανάρχαιο ξύλινο άγαλμα της θεάς. Μια τέτοια μεγάλη στιγμή όταν μεσουρανούσε το αστέρι της Αθήνας στα γράμματα, τις τέχνες, την πολιτική και την οικονομία έγινε έργο τέχνης από το μεγάλο Φειδία και συγχρόνως το πρώτο μνημείο στο οποίο απεικόνισε τον εαυτό της η πρώτη δημοκρατία στην παγκόσμια ιστορία.

Στον πρώτο όροφο του Μουσείου μας ανάμεσα στα θαυμάσια αρχαία γλυπτά υψώνεται ένας ιωνικός κίονας με επιγραφή στις ραβδώσεις του, πάνω στο οποίο είναι στημένο το άγαλμα μιας φτερωτής θεάς, της Νίκης, που τρέχει για να φέρει στους θεούς του Ολύμπου το μήνυμα της νίκης των Αθηναίων στο Μαραθώνα. Είναι το μνημείο του Καλλιμάχου, του άρχοντα πολέμαρχου, που η δική του ενδέκατη ψήφος ήταν αποφασιστική και για να πραγματοποιηθεί η μάχη. Χίλια τριακόσια ογδόντα έξι χρόνια μετά την κοσμοϊστορική μάχη ο παθιασμένος ελληνιστής και διάσημος γλωσσολόγος Michel Bréal πέτυχε να υιοθετηθεί η ιδέα του για την ίδρυση ενός μαραθώνιου αγώνα για τους νέους Ολυμπιακούς του 1896, συνδέοντας έτσι τους αθλητικούς Αγώνες με μια από τις πιο λαμπρές σελίδες της παγκόσμιας ιστορίας. Ο ίδιος πρόσφερε το πρώτο ειδικό έπαθλο αυτού του αγώνα, το ασημένιο Κύπελλο με τις ανάγλυφες παραστάσεις του υγρού άλσους του Μαραθώνα που έζησε τη μάχη το 490 π.Χ.

Το Κύπελλο αυτό του Βρέαλ το κέρδισε επάξια ο Σπύρος Λούης, ένας απλός νερουλάς από το Μαρούσι. Το Κύπελλο αυτό συμβολίζει πολλά : τον ενθουσιώδη φιλελληνισμό των Ευρωπαίων, τη δύναμη απλών αλλά ικανών Ελλήνων, την πετυχημένη αναβίωση ενός αρχαίου θεσμού αλλά και τις περιπέτειες της σύγχρονης Ελλάδας.

Χαιρόμαστε που το Κύπελλο αυτό, πρόσφατο σπουδαίο απόκτημα του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος», θα στέκεται περήφανα για ένα χρόνο δίπλα στα αγάλματα της Κλασσικής Ελλάδας.

Δημήτρης Παντερμαλής

Πρόεδρος του Μουσείου Ακρόπολης